

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2019

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä.

Yleistä

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Pohjanmaan ELYn vahvasti vientivetoinen alue on hyvin riippuvainen maailmantaloudesta, kilpailijamme ovat useimmiten maailmalla, eivät Suomessa. Alueemme elinkeinorakenne on yhtä aikaa sekä laaja että erikoistunut; osaamiskeskittymiä on useita, joista miltei jokaisesta löytyy globaaleja menestyjiä ja markkinajohtajia, jotka toimivat vahvoina kestävän ja älykkään kasvun moottoreina. Ilmastonmuutoksen osalta vastuumme onkin suuri; vahvuutemme on uuden teknologian ja osaamisemme vienti globaaleille markkinoille. Hyvin kansainvälisen, aidosti monikulttuurisen alueemme menestys perustuu pitkälti pohjoismaiselle arvopohjalle, luottamukselle ja rehellisyydelle ja avoimuudelle sekä yhteisöllisyydelle, erinomaiselle alueellisen yhteistyön mallille sekä pitkän yrittäjäperinteen synnyttämälle rohkeudelle ja luovuudelle, ja luonnollisesti haluamme varmistaa menestyksemme myös jatkossa. Pohjanmaan ELYn alueen työllisyysaste on valtakunnallisesti korkeaa tasoa. Osaavan työvoiman tarve huippuosajista eri alojen käytännön ammattilaisiin on lähivuosina suurta ja kansainvälisten osaajien merkitys työmarkkinoilla korostuu. Samanaikaisesti rakennetyöttömyyden eteen on tehtävä vahvasti työtä. Positiivinen rakennemuutos, vahva kasvu yhtäaikaaisesti yhä kansainvälisemmän ja digitaalisemman työelämän sekä väestörakenteen muutoksen kanssa on johtanut tilanteeseen, jossa osaajapulasta on syntynyt juuri nyt merkittävin kasvun este. Tilanne voi muuttua hyvinkin nopeasti ja ELY-keskuksen on pystyttävä reagoimaan nopeasti mahdollisiin suhdannemuutoksiin ja tiedolla johtamisen merkitys korostuu. Osaamisen tason onkin pysyttävä huipputasolla, koulutuksen oltava korkeatasoista ja tutkimus- ja kehitystyön panostuksia on lisättävä kilpailukykykymme säilyttämiseksi ja kasvun tukemiseksi suhdanteista riippumatta. Pohjanmaan ELY-keskuksen alue on yksi Suomen kansainvälisimmistä ja alueella puhutaankin liki 100 kieltä. Monikulttuurisen, globaaleilla markkinoilla jo vuosisatoja toimineen alueemme perusta ovat ihmiset, vahva sosiaalinen pääoma ja yrittäjyyden mentaliteetti, jota vaalitaan ja edelleen yhdessä vahvasti osallistaen parannetaan.

Pohjanmaan ELY-keskusalueen pitkän aikavälin strategiset linjaukset liittyvät vahvasti megatrendeihin: ilmastonmuutokseen, digitaalisuuteen ja älykkyyteen sekä eriarvoistumiseen. Alueesta on entistä vahvemmin muodostumassa globaalisti merkittävä kestävän kasvun ja kehityksen innovaatiokeskittymä (Centre for Sustainability). Alueemme globaalisti merkittäviä

kärkiä ovat uusiutuva energiatalous (uusiutuva energia, biotalous, kiertotalous, cleantech), valmistava teollisuus (kasvatavat ja jo globaaleilla markkinoilla toimivat yritykset) sekä maatalouden innovaatiot ja tulevaisuuden ruoka, linkittyen osaltaan vahvasti toisiinsa. Teollinen uudistuminen on käynnissä ja vahvistuu edelleen robotiikan ja tekoälyn vahvemman hyödyntämisen myötä. Älytuotteiden osalta alue on soveltamisessa jo pitkällä ja tätä osaamista tullaan ulottumaan entistä vahvemmin alihankintateollisuuteen ja laajasti pk-sektorille.

Uusiutuvan energiatalouden osalta Vaasan seudulla on Pohjoismaiden suurin energiaklusteri kattaen uuden akkuteollisuuden sekä kehittyvän merenkulkuteollisuuden. Klusterin liikevaihdon ennustetaan edelleen kasvavan nykyisestä 4,4 mrd eurosta. Viennin osuus on jo nykyisellään 80 %. Merkittävä investointipäätös on Wärtsilän Smart Technology Hub -tutkimus-, tuotekehitys- ja tuotantokeskus, jonka kokonaisinvestointi on noin 200 miljoonaa euroa. Wasa Innovation Center sekä Vaasan yliopiston uudet tutkimusalustat Innolab, Digital Academy, Vebic ja tutkimuslaboratorio Technobothnia vahvistavat Vaasan seudun asemaa kansainvälisenä innovaatiokeskuksena. Vaasan GigaFactory -tehdashankkeen myötä valmistaudutaan merkittävään rooliin akkuteollisuudessa, energiavarastoinnin ollessa yksi energiaklusterin keskeisistä tukijaloista. Tähän linkittyy tiiviisti kaivosteollisuuden kehittyminen Keski-Pohjanmaalla; Kaustisella, Kokkolassa ja Kruunupyssä, jonne ollaan sijoittamassa litiumkaivokset. Litiumkemiantehdas sijoittuu Kokkola Industrial Parkin alueelle. Kokkolassa on Pohjoismaisen suurin epäorgaanisen kemianteollisuuden keskittymä, jossa toimii useita kemian- ja metallialan huippuyrityksiä. Kokkola Industrial Parkia pidetäänkin kiertotalouden edelläkävijänä Suomessa ja koko Euroopassa. Kiertotalousosaaminen osana laajaa energiaklusteria vahvistuu entisestään uuden Vaasan seudulle sijoittuvan RENERGI-kiertotalousklusterin myötä.

Pohjanmaan ELY-keskuksen alue muodostaa Suomen vientirannikon, jolle tyypillistä on erittäin laaja-alainen, osittain myös hyvin erikoistunut valmistava teollisuus (meriteknologia, metalli-, elintarvike-, muovi-, biotuote-, kemia, vene- sekä metsä- ja puutuoteteollisuus ja teollisuuden palvelut), joka toimii laajasti globaaleilla markkinoilla, energia-tekniikan toimiessa kirkkaana kärkenä, Teollisuuden osuus arvonlisäyksestä on maan suurinta Pohjanmaalla ja merkittävästi keskimääräistä suurempaa myös Keski-Pohjanmaalla. Alueella suuret ja pienet ja myös toistensa kanssa kilpailevat yritykset, tekevät ainutlaatuisia yhteistyötä. Uudistuva teollisuus menestyy kokonaisvaltaisilla ratkaisuilla, uusilla toimialarajat ylittävillä innovaatioilla ja toisaalta, spin offien ja start-up-yritysten kautta, joiden kehittämistä alueen innovaatiojärjestelmä tukee erinomaisesti.

Maatalouden innovaatiot ja tulevaisuuden ruoka ovat Pohjanmaan ELYn alueella suuri mahdollisuus. Alueella on hyvin monipuolisesti alkutuotantoa ja jo menestyvä elintarvikeklusteri. Ruokaklusterin jalostusarvon nosto pohjustaa alan yritysten kasvua ja kansainvälistymistä, ja menestystä siivittävät panostukset markkinointiin ja brändäykseen. Ilmastonmuutos on vahvasti vaikuttavana tekijänä alan kehitykseen kohti kestävästä kehityksen ruokakulttuuria. Hiilineutraaliuuteen pyrittäessä maatalouden mahdollisuudet moninkertaistuvat digitalisaation, älykkyyden ja uusien tuoteinnovaatioiden kautta. Sinisen biotalouden kehittämisen myötä parannetaan vesistöjen tuotantopotentiaalin hyödyntämistä ja kaupallisen kalastuksen ja siihen liittyvän jatkojalostuksen kokonaisarvoa. Kehittämisalueena on kalanjalostuksen ja kaupallisen kalastuksen sivuvirtojen nykyistä parempi hyödyntäminen esim. rehuteollisuudessa tai biopoltoainetuotannossa.

Vahva yhteistyö – vuosisatojen cocreation-perinteet

Menestyvän alueen kilpailukyvyistä ja innovaatiojärjestelmän on pidettävä koko ajan huolta. Tätä edesauttaa vahva yhteistyön perinne, cocreation, Pohjanmaan ELYn alueella elinkeinoelämän, kuntien, viranomaisien, koulutusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden kesken. Suuri merkitys on sekä monipuolisella korkeakoulukonsortioilla että toisen asteen koulutusorganisaatioilla, jotka tekevät tiivistä yhteistyötä niin uusimuotoisesti keskenään ja entistä tiiviimmin elinkeinoelämän ja

viranomaisten kanssa osaavan työvoiman saatavuuden ja osaamisen laadukkuuden varmistamiseksi niin tutkintoperusteista koulutuksen kuin jatkuvan oppimisen kehittämisen kautta. Pohjanmaan ELY toimii tässä yhteistyössä proaktiivisesti ja dynaamisesti elinkeinoelämän ja työelämän tarpeiden ja koulutuksen suunnittelun asiantuntevana, yhteensovittajana, cocreation-alustana.

Pohjanmaan ELY-keskusalueelle erityistä on tiivis ja pitkän historiallisen perinteen omaava Pohjoismainen yhteistyö. Alue muodostaakin Pohjoismaisen kasvualueen Nordic Growth Region, jonka ytimessä on Pohjoismaisen liiketoimintaosaamisen huippukeskittymän NordicHub. Erityisen merkittävää onkin Merenkurkun neuvoston eurooppalaisen yhteistyöalueen (EAYY) perustamisprosessi, jonka kautta tullaan jatkossa syventämään rajat ylittävää hyvin moninaista yhteistyötä 1, 5 miljoonan asukkaan pohjoismaisella kasvualueella entisestään.

Kehitetään älykkäästi yhdessä – Smart Utveckling Tillsammans – Ostrobothnian Growth Boost Pohjanmaan ELY-keskuksen toiminnan kehittämällä vastataan alueen pitkän aikavälin strategisiin linjauksiin ja edesautetaan alueemme globaalisti merkittävien kärkien menestystä. Pohjanmaan ELY-keskuksen Kestävän kasvun älykäs asiakaslähtöinen kumppanuus- ELY – kehittämisprosessin tavoitteena onkin alueen vahvuuksista lähtevän kestävän kasvun tukeminen. Kolme strategista painopistettä ovat

1. Ihmiset ja yhteisöt: Osaava, hyvinvoiva ja osallistuva työvoima
2. Elinkeinoelämä: Kasvuhakuiset ja globaaleilla markkinoilla menestyvät yritykset
3. Mosaiikkimainen ympäristö: kestävä kasvua ja hyvinvointia edistävä toiminta

Tavoitteena on systeemisen kasvun aikaansaaminen globaalit megatrendit ilmastonmuutos ja kestävä kehitys, digitaalisuus ja älykkyys ja yhdenvertaisuus vahvasti huomioiden. Toimintakulttuuria ja -tapoja kehitetään kohti alueen vahvuuksista lähtevää kokonaisvaltaista ja rajatonta asiakaspalvelua osallistavaa ja vuorovaikutteista toimintaa vahvistaen. Tämä kehitystyö sekä vahvistaa nykyisen strategia-asiakirjan tavoitteiden toteutumista, että viitoittaa jo osaltaan tulevaa. Syntyvän uudistuvan toimintamalli ohjaa Pohjanmaan ELYn kehittämistä ja resurssiemme suuntaamista, luonnollisesti nykyisen ja tulevan hallitusohjelman linjauksia ja niistä johdettuja tulostavoitteita noudattaen. Tavoitteena on asiakaslähtöinen, ennakoiva ja dynaaminen, innovatiivisia ratkaisuja hakeva ja vahvasti vuorovaikutteinen, digitaalisuuden hyödyntävä, älykkääseen tietojohdantamiseen perustuva toiminta. Pohjanmaan ELYssä kasvupalvelupilotit linkittyvät tiiviisti kokonaiskehittämisen tiekarttaan

Pohjanmaan ELY-keskus edistää toimillaan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä sekä yritysten kasvua ja kansainvälistymistä ja tekee vahvasti työtä yhdenvertaisuuden, monikulttuurisuuden ja suvaitsevuuden ja edelleen kansalaisten kaikkinaisen hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Yritysten kehittämisen, yritystukien, Euroopan sosiaalirahaston ja aluekehitysrahaston painotuksien osalta viitataan Keski-Suomen ELY-keskuksen tulossopimukseen.

Liikenne- ja ympäristöasioiden osalta viitataan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen tulossopimukseen.

Kalatalouden osalta viitataan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tulossopimukseen.

ELY-keskukset ja Business Finland edistävät toiminnallaan Team Finland -verkoston yhteistyötä ja sitoutuvat yhteisiin Team Finland tavoitteisiin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että TEM-konsernin palvelut toimivat yhteen asiakaslähtöisesti. Business Finland koordinoi Team Finland -toimintaa valtakunnallisesti ja ELY-keskukset alueellisesti. Team Finland -johtoryhmä ja

ELY-keskusten ylijohdajat hyväksyvät tammikuussa 2019 yhteiset Team Finland -tavoitteet.

ELY-keskukset sitoutuvat TE-toimistojen tulospalkkiokokeiluun ja sen toteutusta määrittävien tavoitteiden edistämiseen. Tavoitteet ja niiden toteutumisen arviointiin käytettävät indikaattorit sekä tulospalkkion määrä ja määräytymisen perusteet asetetaan työ- ja elinkeinoministeriön erikseen tekemällä päätöksellä joulukuun aikana. Työ- ja elinkeinoministeriö ohjeistaa ELY-keskuksia ja TE-toimistoja asiasta tarkemmin erillisellä kirjeellä.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Ihmiset ja yhteisöt

Ihmisten työllisyys, osaaminen ja osallisuus lisääntyvät

TA = Tavoite sisältyy valtion talousarvioon.

	Yksikkö	2019 Tavoite	
Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus	%	33	
Virta yli 3 kk työttömyyteen	%	32	TA
Virta yli 3 kk työttömyyteen alle 25-vuotiailla	%	21	TA
Vaikeasti työllistyvien määrä	kpl	4 700	
3 kk ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus	%	33	
3 kk palkkatuetun työn jälkeen työttömäksi jääneiden osuus	%	35	
Virta yli 3 kk työttömyyteen maahanmuuttajilla (kansalaisuus)	%	35	
3 kk kotouttamiskoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus	%	23	

Ihmisten kokema hyvinvointi ja turvallisuus paranevat

Kulttuurin saavutettavuuden edistäminen

Taide ja kulttuuri ovat tärkeä osa alueen vetovoimaa. Pohjanmaan ELY-keskus edistää kulttuuri- ja taidekasvatuksen saavutettavuutta ja kulttuuriympäristöjen vaalimista. ELY-keskus edistää myös luonnon kestävästä virkistyskäytöstä ja matkailua sekä vetovoimaisten luonto- ja kulttuuriympäristöjen ylläpitämistä, kehittämistä ja hyödyntämistä. Tavoitteiden saavuttamiseksi kartoitetaan asiakkaan tarpeisiin sopivaa rahoitusta/rahoituskokonaisuuksia, jotka voivat muodostua ELY-keskuksen ml. Leader tai muiden toimijoiden (esimerkiksi Business Finland) rahoituksesta sekä työllisyyden edistämiseen tähdätyistä määrärahoista tai hanketuista. Priorisoidaan työpaikkoja luovia yritystukia ja uusien työpaikkojen syntymistä edistäviä hankkeita sekä tuetaan maahanmuuttajien työllistymistä ja

uralla etenemistä. Panostetaan erityisesti maailmanperintöalueen kehittämiseen. Työtä tehdään laajana verkostoyhteistyönä.

Maaseuturahaston Leader-rahoituksella tuetaan erityisesti kulttuuriperinnön säilyttämiseen tähtääviä, ihmisten hyvinvointia terveyttä edistäviä investointi- ja kehittämishankkeita. Laadukkaiden Leader-hankkeiden kautta tavoitellaan osaamisen vahvistumista ja uusien työpaikkojen syntyä

EU-rahoituksella tuetaan kulttuuriin ja luoviin aloihin liittyvää yrittäjyyttä. Yrityksiä aktivoidaan hakemaan CreMA-rahoitusta hankkeille, joilla luovien alojen kulttuurista osaamista siirtyy muille toimialoille tai muiden alojen liiketaloudellista osaamista siirtyy luoville aloille.

Taiteen edistämiskeskus osallistuu ELY-keskuksen Työelämä 2020 -alueverkoston toimintaan.

	Yksikkö	2019 Tavoite
Pakolaisten toteutuneet kuntasijoituspaikat	kpl	333
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus	%	90

Yritykset ja elinkeinot

Elinkeinoelämä monipuolistuu ja kansainvälistyy ja sen kilpailukyky kasvaa

TA = Tavoite sisältyy valtion talousarvioon.

Elintarvikeviennin edistäminen

TA

Elintarvikkeiden vienti on yksi painopiste vuonna 2019. Elintarvikeviennin määrä kasvaa edellä elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn edistäminen -kohdassa kuvattujen hankkeiden, toimenpiteiden ja yhteistyön ansiosta sekä suorien yritystukien avulla.

Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa ovat vahvoja elintarvikemaakuntia, joissa alkutuotannon osuus on edelleen merkittävä. Lähiruoan, luomuruoan ja erikoisruoan kasvava suosio ja kysyntä ovat avanneet uusia mahdollisuuksia maataloustuotteiden jalostusasteen nostamiseen ja tuotteiden markkinointiin ja vientiin. Panostetaan elintarvikkeiden jalostusasteen nostamiseen, osaamisen kehittämiseen, viennin kehittämiseen ja uusien markkinoiden avaamiseen (erityisesti mm. Venäjälle ja Kiinaan) sekä yritysten myynti- ja markkinointiosaamiseen. Elintarvikealan ja erityisesti viennin kehittämisessä tiivistetään yhteistyötä asiakasnäkökulmasta käsin. Yrityksiä tuetaan kehitys- ja kasvupolun eri vaiheissa olemassa olevien resursseja (ELY ja sen kansainvälistymisyksikkönä toimiva Viexpo ja TE-palvelut, Business Finland, Maaseuturahasto ml. Leader, EAKR- ja ESR-hankkeet) yhteisesti hyödyntäen. Yhteistyö kuntien elinkeinotoimen kanssa on tiivistä.

ELY-keskus on mukana työssä, jossa suunnitellaan pysyvän kehittämisalustan perustamista Pohjanmaalle elintarvikkeita jalostavien yritysten tukemiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi. ELY-keskus tekee yhteistyötä Vaasan yliopiston kuluttajatutkimuksen ja markkinoinnin asiantuntijoiden kanssa. Lisätään entisestään yhteistyötä muiden merkittävien elintarvikemaakuntien kanssa.

Maaseudun elinvoimaisuus ja elinkeinojen kilpailukyky sekä ruuan tuotantovarmuus ja turvallisuus

Suuri osa maakuntien yrityskannasta on sijoittunut kaupunkikeskustojen ulkopuolelle. Ainoastaan Vaasan ja Kokkolan keskusta-alueet jäävät maaseutujen kehittämiseen tarkoitettujen instrumenttien ulkopuolelle. Tämän vuoksi Pohjanmaan ELY-keskuksessa suunnitellaan yhteisesti käytössä olevien instrumenttien suuntaamista siten, että alueen elinkeinoelämää pystytään tukemaan laajasti. Asiakasyhteistyö on tiivistä kaikkien Team Finland -toimijoiden välillä, jotta rahoitusmuodot saadaan tehokkaasti käyttöön pk-sektorin kasvun tukemiseksi. Kaikkien instrumenttien tavoitteena on tukea yrityksiä niiden hakiessa kasvua toiminnan kehittämisen tai kansainvälistymisen kautta. Kansainvälisten työmarkkinoiden kehittämiseen panostetaan, sillä se on välttämättömyys maaseudun elinkeinojen kilpailukyvyn parantamiseksi ja turvaamiseksi. Maaseudun kehittämisen osalta painopiste on jatkossakin yritystuissa ja suoraan elinkeinojen kehittämiseen tähtäävissä kehittämishankkeissa. Elintarvikkeiden jalostusasteen nostamiseen ja osaamisen kehittämiseen panostetaan. Maatilojen ja muiden yritysten kestävä kehittäminen jatkuu nojautuen erityisesti alueellisten elinkeinojen vahvuuksiin ja voimavaroihin kuten ruoan, puun, ketun- ja minkinnahkojen sekä uusiutuvan energian tuotantoon. Biotalous on jo alueella merkittävää ja kiertotalous vahvistuu jatkuvasti.

ELY-keskus panostaa elintarviketurvallisuuden ylläpitämiseen entiseen tapaan ottaen huomioon toimintaympäristön muutokset. Antoisa ja tiivis yhteistyö tuottajien ja alan organisaatioiden kanssa jatkuu. Lähtökohtana on ennaltaehkäisevä ja riskiperusteinen toiminta. Tarvikkeiden lisääntyvä tuonti ulkomailta lisää uusien tautien ja tuhoeläinten esiintymisen ja leviämisen riskejä. Ulkomailta tuodut hedelmät ja vihannekset lisäävät riskejä erityisesti alueen kasvihuoneyrittäjille. Yrityskoon kasvaessa esimerkiksi taloudelliset riskit kasvavat.

ELY-keskuksen tavoitteena on vähentää maatalouden ja maaseudun ravinnekuormitusta vesistöihin sekä edistää suotuisaa toimintaympäristöä. Rahoitustoiminnassa otetaan erityisesti huomioon maatalouden vesistökuormitus sekä vesistöjen suojeleminen.

Kannattavuus paranee kehittämishankkeiden, koulutus- ja tiedotushankkeiden, innovaatioiden ja rakennetukien avulla sekä hyödyntämällä Neuvo 2020-järjestelmän antamia mahdollisuuksia. Asian eteen tehdään tiiviisti yhteistyötä alueen sidosryhmien kanssa.

	Yksikkö	2019 Tavoite	
Maatalouden fosforitaso	kg/ha	8,8	TA
Maatalouden typpitaso	kg/ha	72	TA

	Yksikkö	2019 Tavoite	
Eri rahoitustoimenpiteiden kautta syntyneiden yritysten määrä	kpl	400	TA

Kestävä bio- ja kiertotalous, energiaomavaraisuus sekä digitaalinen liiketoiminta kasvaa

Uusiutuvia luonnonvaroja hyödyntävät virkistys- ja luontopalvelut

ELY-keskuksen toiminnan tavoitteena on edistää kestävää kasvua, luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä ja ympäristön hyvää tilaa. ELY-keskus edistää luonnon kestävää virkistyskäyttöä ja matkailua sekä vetovoimaisten luonto- ja kulttuuriympäristöjen ylläpitämistä, kehittämistä ja hyödyntämistä ympäristötoimenpiteiden, investointitukien ja hankkeiden avulla. Kehittämiskohteina ovat maaseutu- ja saaristomatkailu ja maaseudun kulttuuriperinnön hyödyntäminen.

Matkailulla, erityisesti saaristomatkailulla ja luonnon kestäväällä virkistyskäytöllä on suuri kasvupotentiaali. Erityisesti Merenkurkun maailmanperintöalueen hyödyntämisessä on edistytty viime vuosina. Alueelle on esimerkiksi perustettu Leader-rahoitettu opastuskeskus (Havets Hus). Vuonna 2016 käynnistyi laaja GreenCare-alan hankekokonaisuus, jonka koulutusosiota rahoitetaan ESR-rahoituksella ja yritysten palvelumallien kehittämiseen tarkoitettua osuutta maaseuturahastosta. Lisäksi on käynnistynyt useita maaseuturahastosta rahoitettuja matkailuyritysten kehittämiseen tähtäviä tiedonvälityshankkeita. Matkailullisesti uusia mahdollisuuksia tuo lähiruoan ja -juomien hyödyntäminen

Kasvun kärkialojen yritystoiminnan edistäminen erityisesti pilotti- ja demonstraatiotoiminnalla

Kasvun kärkialat ovat hyvin edustettuna POH ELY-keskuksen alueella, esimerkiksi Vaasan energiaklusterissa ja siihen linkittyvässä akkuteollisuuteen liittyvässä kaivos- ja jalostustoiminnassa, Kokkola Industrial Park KIP:ssa sekä biotalouslaaksossa. Wärtsilä rakentaa Vaasan Vaskiluotoon uuden Smart Technology Hub -tutkimus-, tuotekehitys- ja tuotantokeskuksen, joka mahdollistaa meri-, öljy- ja kaasuteollisuuden ratkaisujen sekä uusien energiajärjestelmien entistä tehokkaamman testauksen ja tuotekehityksen. Pohjalaismaakunnat tavoittelevat ympäristöstrategiallaan kestävä kehityksen eurooppalaista esimerkkialuestatusta vuoteen 2030-mennessä. ELY-keskus tulee tiivistämään yhteistyötä elinkeinoelämän ja tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden sekä muiden sidosryhmien kanssa kasvun kärkialojen kilpailukyvyyn edistämiseksi. Se mahdollistaa osaltaan merkittävien elinkeinoelämän kehittämishankkeiden onnistumista kouluttamalla osaavaa työvoimaa sekä parantamalla yritysten innovaatio-osaamista, yritysten välistä yhteistyötä, digitaalista osaamista sekä tukemalla investointeja. Biotalous ja uusiutuvat energiamuodot ovat yksi keskeinen kehittämisen kohde. Sekä maaseudun että muilla yritystuilla tuetaan kierrätysliiketoiminnan investointeja ja digitaalisten teknologiaratkaisujen luomista ja hyödyntämistä. Yritystukien kohdentamisessa priorisoidaan uusien työpaikkojen syntymistä edistäviä hankkeita. Välillinen vienti on POH ELY-keskusalueella huomattavasti muuta maata suurempaa. Tämän vuoksi toisaalta kiinnitetään huomiota sekä alihankintayritysten

toiminnan kehittämiseen, että omien tuotteiden tuotekehityksen tukemiseen. Erityisesti kiinnitetään huomiota yritysten sparraamiseen kasvu- ja kansainvälistymispolulle.

POH ELY-keskus vahvistaa elinvoimapolkujaan kokonaisuutena. Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla tullaan 2019-2021 aikana pilotoimaan osaavan työvoimaan saantiin ja laadukkaiden ja entistä vaikuttavampien työvoima- ja yrityspalvelujen yhteiskehittämiseen liittyen tiivistä yhteistyötä alueen kaikkien toimijoiden kesken neljän kasvupalvelupilotin muodostamassa kokonaisuudessa osana viraston kokonaiskehittämistä. Alueella tullaan myös vahvistamaan sosiaali- ja terveysalan yritysten kehittämistä (Soteuttamo 2.0). Yrityksille suunnattuja yhteishankintakoulutuksia vahvistetaan entisestään ja koulutushankintoja systematisoidaan ja jatkuvan oppimisen malleja kehitetään edelleen, jotta elinkeinoelämän tarpeisiin pystytään reagoimaan nopeasti ja joustavasti. Mahdollistamalla yritysten ja muiden yhteisöjen osallistuminen työvoimakoulutuksen rahoitukseen pyritään parantamaan edellytyksiä työmarkkinalähtöiseen ja yhteisvastuulliseen koulutuksen toteutukseen. POH ELY-keskus käynnistää TalentBoost-toiminnan kansainvälisten osaajien houkuttelemiseksi ja kiinnittämiseksi alueen yritysten voimavaraksi ja osaltaan osaajapulan helpottamiseksi. ELY-keskukseen palkataan syksyllä 2018 TalentCoastline-päällikkö.

Ympäristö ja luonnonvarat

Ympäristön hyvä tila ja kestävä yhdyskuntakehitys paranevat

Luonnon monimuotoisuus lisääntyy

Substanssiin liittyvät kärkihankkeet ja erikoistumistehtävät

Substanssiin liittyvät kärkihankkeet ja erikoistumistehtävät

Erikoistumis- ja keskitetyt substanssitehtävät

Pohjanmaan ELY-keskus vastaa laajennetulla toimialueella Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maahanmuuttoon liittyvien tehtävien alueellisesta koordinaatiosta. Kasvihuononetuet sekä varastointituet hedelmille ja vihanneksille Pohjois-Suomen osalta on keskitetty Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnallinen tehokkuus

Sujuvasti palvelen

Ennakkoneuvottelumenettelyyn osallistuminen

Osallistutaan tarvittaessa

Prosessit kehittyvät taloudellisesti ja kustannustehokkaasti

Kehittämissalkun mukainen kehittämistoiminta.

Monikanavaiseen toimintamallin sitoutuminen

Monikanavaisia palveluita hyödynnetään ja asiakkaita ohjataan niiden käyttämiseen järjestelmällisesti. Sähköisten hakemusten osuus on kasvanut ja asiakkaita kannustetaan ja ohjataan siihen.

	Yksikkö	2019 Tavoite
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus	%	90
Sähköisen asioinnin osuus, ulkoiset asiakkaat	%	30
Sähköisen asioinnin osuus, sisäiset asiakkaat	%	50
USPA-asiakirjahallintajärjestelmän käyttö	%	100

Tuotokset ja laadunhallinta

Sujuvasti palvelen

TA = Tavoite sisältyy valtion talousarvioon.

Tietoturvan taso

Varmistetaan, että toiminta täyttää sekä tietoturva-asetuksen että maksajavirastotoiminnan tietoturva-vaatimuksia. Vuodelle 2019 laaditaan toimenpidesuunnitelma sekä koulutus- ja viestintäsuunnitelma. Tarkemmat tulostavoitteet sekä kehittämistoimenpiteet kirjataan joulukuussa vahvistettavaan

toimenpidesuunnitelmaan. Tietoturvaryhmä kokoontuu neljännesvuosittain ja johdon katselmuksia pidetään kaksi kertaa vuoden aikana. Toiminta on ISO/IEC 27001 tietoturvan vaatimusten mukaista soveltuvin osin. Tietoturvan ylläpito on jatkuvaa toimintaa ja sisältää useita toimenpiteitä kuten esim. johdon katselmuksia ja riskienarvioinnit. Kehitystyötä tehdään jatkuvasti yhdessä KEHA-keskuksen kanssa.

	Yksikkö	2019 Tavoite	
Asiakaspalvelutyytyväisyys	p	4	TA

Alueiden vahvuuksia hyödyntäen ja vuorovaikutteisesti kehittäen

TA = Tavoite sisältyy valtion talousarvioon.

ELY-keskus vahvistaa yhteistyötä alueellisten toimijoiden kanssa

Pohjanmaan ELY-keskus tekee tiivistä yhteistyötä muiden viranomaisten, maakuntien, kuntien, kunnallisten elinkeinoyhtiöiden, kauppakamarien, yrittäjäjärjestöjen, tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden, Team Finland -verkostotoimijoiden, Business Finland -verkoston (kotimaassa ja ulkomailla), ProAgrian, tuottajajärjestöjen, Metsäkeskuksen sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lisäksi Pohjanmaan ELY-keskus toimii vahvasti kentällä ja paikalliset, alueelliset sekä kansalliset verkostot ovat luonnollisesti tutut ja laajat. Pohjanmaan ELY-keskuksen neuvottelukunta ja TY-neuvottelukunta ovat yhdistetty ja kokoontuvat säännöllisesti lakisääteisen rytmin mukaan. Kieliasioiden neuvottelukunta kokoontuu säännöllisesti. ELY-keskus on mukana maakuntien yhteistyöryhmissä ja laajasti muussa verkostoyhteistyössä.

Pohjanmaan ELY-keskus (ml. Viexpo) on tiivistämässä yhteistyötä Vaasan yliopiston ja sen uusien innovaatioalustojen (Digital Economy, InnoLab, VEBIC) kanssa muun muassa digitaalisuuden ja tekoälyn käytön lisäämisessä, opiskelijoiden elinkeino- ja työelämävalmiuksien vahvistamisessa sekä pohjoismaisen liiketoimintaosaamisen kehittämisessä (NordicHub) ja yritysten markkinointi- ja myyntiosaamisen vahvistamisessa.

Vaasan korkeakoulukonsortion sekä Centrian että ammatillisten koulutuksen tarjoajien kanssa tiivistetään yhteistyötä heikkojen signaalien tunnistamisessa ja koulutusten suunnittelussa. Nuorten palveluiden kokonaisuuden kehittäminen ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien saaminen työmarkkinoille nostetaan esiin keskeisiksi toimenpiteiksi yhdessä muiden alueellisten toimijoiden kanssa. ELY-keskus lisää vuoropuhelua ja kehittää toimintamalleja ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa. Tavoitteena on valtionosuusrahoitteen työvoimakoulutuksen toteutuminen täysimääräisesti tarpeita vastaavalla tavalla

Pohjanmaan ELY-keskus koordinoi monia kansainvälisiin työmarkkinoihin ja kotouttamiseen liittyviä verkostoja: kotouttamisen alueellinen verkosto, kotouttamisen ja kuntiin ohjaamisen yhteistyöryhmä, korkeakoulutettujen maahanmuuttajien työllistymisen edistämisen ryhmä sekä Pohjanmaan ETNO.

Alueella kehitetään Ohjaamo-toimintaa TE-toimiston koordinoimana Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla.

Pohjanmaan ELY-keskus osallistuu aktiivisessa roolissa maakuntaudistukseen Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.

	Yksikkö	2019 Tavoite	
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys	p	3,7	TA
Sidosryhmien arvio ELY-keskuksen onnistumisesta alueellisen vaikuttavuuden lisäämisessä	p	3,7	
Sidosryhmien arvio toimintatapojen yhtenäisyydestä ja tehokkuudesta	p	3,7	
Sidosryhmien arvio asiakaslähtöisyydestä ja asiantuntevuudesta	p	3,8	
Valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti	%	100	TA

Toimintatapoihin liittyvät kärkihankkeet ja erikoistumistehtävät

Toimintatapoihin liittyvät kärkihankkeet ja erikoistumistehtävät

Toimintatapoihin liittyvät erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

Pohjanmaan ELY-keskus vastaa laajennetulla toimialueella Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maahanmuuttoon liittyvien tehtävien alueellisesta koordinaatiosta.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

ELY-keskuksessa noudatetaan hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja keskusta johdetaan määrätietoisesti

TA = Tavoite sisältyy valtion talousarvioon.

	Yksikkö	2019 Tavoite	
Henkilötyövuosien kehitys	htv	60,2	TA
Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi		3,7	TA

	Yksikkö	2019 Tavoite
Johtaminen: johdon toiminta esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä		3,6
Kehittymisen tuki: työpaikkakoulutusmah, muut työyht tarjoamat osaamisen kehittämist.pit.		3,7

Liitteet ELY-keskusten toimintamenomäärärahaajako vuodelle 2019 (32.01.02.1) luonnos
4.12.2018

Allekirjoitukset

Helsinki 14.12.2018

Hyväksymme osaltamme vuoden 2019
tulostavoitteet

Työ- ja elinkeinoministeriö

Marja-Riitta Pihlman
Ylijohtaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Eeva Pystynen
Hallintojohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päivi Bosquet
Opetusneuvos

Pohjanmaan elinkeino-, ympäristö- ja
liikennekeskus

Marja-Riitta Vest
Ylijohtaja

Liite

ELY-keskusten toimintamenomäärärahajako vuodelle 2019 (luonnos 4.12.2018)

ELY-KESKUS	Jako 2018 (pl. kertaluonteiset, matkat, muut menot ja virkistys)	Matkat, muut menot ja virkistys	TAE muutokset (pysyvä)	TAE muutokset (kerta- luonteinen)	Hankinta- resurssit (kerta- luonteinen)	Kotoutumisen edistäminen (kerta- luonteinen)	Lupien siirto Trafiin, nettomuutos	Maatalouden valvonta	Muut muutokset	OSOITETTAVA MÄÄRÄRAHA
Uusimaa	12 320 400	455 600	91 000	-112 300	162 000	54 000	5 200	25 500	0	13 001 400
Varsinais-Suomi	11 537 100	699 050	85 200	-105 200	54 000	54 000	0	50 000	52 000	12 426 150
Satakunta	2 039 100	120 350	15 100	-18 600	54 000	27 000	0	29 500	0	2 266 450
Häme	5 403 100	261 750	39 800	-49 300	108 000	54 000	0	35 500	0	5 852 850
Pirkanmaa	5 863 900	434 650	43 300	-53 400	108 000	27 000	0	41 500	0	6 464 950
Kaakkois-Suomi	8 352 300	402 900	61 600	-76 200	108 000	27 000	0	29 000	0	8 904 600
Etelä-Savo	4 308 100	402 350	31 800	-39 300	108 000	0	0	25 500	0	4 836 450
Pohjois-Savo	6 781 100	434 000	50 100	-61 800	54 000	27 000	-32 400	40 500	0	7 292 500
Pohjois-Karjala	3 603 300	176 250	26 600	-32 900	54 000	0	0	23 000	0	3 850 250
Keski-Suomi	8 541 400	417 750	63 000	-77 900	108 000	27 000	0	28 000	0	9 107 250
Etelä-Pohjanmaa	8 269 800	643 500	61 100	-75 400	108 000	27 000	796 300	54 500	0	9 884 800
Pohjanmaa	2 856 700	168 150	21 100	-26 000	54 000	54 000	0	47 000	0	3 174 950
Pohjois-Pohjanmaa	8 101 300	441 950	59 900	-73 800	108 000	54 000	0	47 500	0	8 738 850
Kainuu	3 287 000	171 300	24 300	-30 000	54 000	27 000	0	8 500	0	3 542 100
Lappi	8 235 000	528 250	60 800	-75 000	108 000	27 000	6 400	14 500	25 000	8 929 950
KEHA oma toiminta	20 983 200	869 900	155 000	-191 300	150 000	54 000	0	0	-25 000	21 995 800
KEHA/ELY-keskusten yhteiset	34 298 368	0	253 200	-312 700	0	60 000	0	0	0	34 298 868
TE-ASPA	4 368 900	0	32 300	-39 800	0	0	0	0	0	4 361 400
YHTEENSÄ	159 150 068	6 627 700	1 175 200	-1 450 900	1 500 000	600 000	775 500	500 000	52 000	168 929 568

